

Несия Ланиаго

ОТ
ПЕЛЕНИТЕ
ДО
ВЛЮБВАНЕТО

София
2010

© Nessia Laniado
Sessualita e bambini
Red Edizioni, Milano © 2005

ОТ ПЕЛЕНИТЕ ДО ВЛЮБВАНЕТО

© Всички права на български език запазени
© **Илияна Михайлова**, превод 2010

ИК ТАРА
ISBN 978-954-9723-07-6

ЗА КНИГАТА

В тази книга Несия Ланиадо насочва вниманието ни към теми, понякога смущаващи дори за най-откритите родители - емоциите и сексуалността.

Съветва как да подкрепяме децата в процеса на тяхното израстване - от пелените до влюбването - като си създадем с тях истинска връзка, базирана на доверието и искреността.

ЗА АВТОРКАТА

Несия Ланиадо е писателка и журналистка, специалист по семейна терапия. Освен като редактор на популярните италиански списания за родители „Жена и майка“ и „Заедно“, тя е известна като автор на много творби на здравна тематика.

В България Несия Ланиадо е позната с книгите си „Когато мама и татко работят много“ и „Да живеят бабите“, издадени от ИК ТАРА.

СЪДЪРЖАНИЕ

Защо да говорим за сексуалността?	6
Какво е сексуалността	13
„Да вкусиш света“ - орален стадий	30
Използването на гърне - анален стадий	44
Животът, който се заражда - фалически стадий	61
„Искам да съм като татко!“	79

„Искам да се ожена
за мама (или за татко)!“ 100

Какво искат да знаят децата
за секса и раждането 127

Ако сексуалността се превърне в насилие 156

ЗАЩО ДА ГОВОРИМ ЗА СЕКСУАЛНОСТТА?

Дълго време, от началото на 19 век до „избухването“ ù през 60-те години, темата за сексуалността остава потулена от целомъдрената завеса на темите табу. За нея не се говори дори в семейството и в повечето случаи бива разкривана грубо от някой приятел на улицата.

Днес би било наивно да си мислим, че можем да я избегнем. Телевизия, филми, реклама, списания и Интернет представят по най-образен начин всички вариации по темата, така че е почти невъзможно децата да не бъдат изложени на внушения и различна информация, които да предизвикат любопитството им.

„Децата са вечният въпрос на живота, който изисква отговор...“, пише миланската психотерапевтка Мария Рита Парси. „Ако възрастният мълчи, ще мълчи и детето, но ще усети нещо забранено в думата „секс“. Ще се съобрази в действията си с изискванията за мълчание на родителя, но на по-скрито ниво ще утоли жаждата си за познание против неговата воля.“

„ЩЕ МИ СЕ ДА ПОГОВОРИМ, НО НЕ ЗНАМ КАК ...“

Проблемът е, че не умеем да разговаряме за секс, нито когато правим секс, нито когато трябва да го обясним. Отлагаме темата с надеждата, че някой ще поеме инициативата от наше име: учителят, свещеникът или някой приятел, макар да сме сигурни, че няма да го направят по-добре от нас, нито така, както ние бихме искали.

Анализа и Филипо,
родители на две деца на 4 и 6 години

Не става въпрос за един отделен случай. Колкото и странно да изглежда, според резултатите на едно изследване на Световната здравна организация, родителите, които разговарят с децата си за сексуалността - като цяло с помощта на илюстрирани книги, са оскъдно малцинство.

Всички останали биха желали да засегнат темата, тормозят се за това, но в крайна сметка не прогумват и гума. Предпочитат да се изплъзнат, приклепени от неудобните въпроси, като възложат тази информация на преподаватели или специалисти.

Начините да не засегнем темата са много.

- **Да отричаме.** „Това са неща, които не те засягат.“
- **Да отлагаме за неопределен период от време.**

„Ще ти го кажа като пораснеш.“

● **Да възложим задачата на друг.** *„Попитай учителката си за това.“*

● **Да наложим табу.** *„Как може да си го помислиш?“*

● **Да предизвикаме чувство за вина.** *„Не те ли е срам?“*

● **Да търсим виновника.** *„Кой ти втъпни тези неща?“*

Тези начини на поведение произхождат от една дълга традиция за демонизиране на секса, от една страна, и обожествяване на детето от друга.

„Древни традиции и стари културни модели изобразяват детството като непорочен остров, рай на ангели, които по определение, нямат пол“, обяснява психоложката Алесандра Грациотин. *„Да говорим за това ни се струва липса на уважение към личността на детето и поверяваме задачата на чужди хора.“*

КАК ДЕТЕТО СЕ УЧИ ДА ОБИЧА

В семейството детето се научава да обича себе си и останалите, да установява дълбоки връзки и да преживява спокойно сексуалността.

Психолозите наричат това стил на привързаност: един начин да обичаш и да накараш другите да те обичат, който в зряла възраст ще бъде „стилът“, с който ще управляваш желанията си.

Противно на това, което сме склонни да мислим, качеството на привързаност не зависи от количеството часове, прекарани с родителите, нито от обема информация, която му се предоставя, а от интимността и близостта с неговите чувства и емоции. За да разберем за какво става въпрос, си струва да разкажем за това, което може би е първият „научен“ експеримент, свързан с детството.

Експериментът на Федерико II

Анонимна хроника, съставена през 1247 г., преди 7 века, разказва как император Федерико II от Свевия (1194-1250) искал да открие на какъв език би се изразило едно дете, в случай че израсне без да му се говори, както и без да бъде дгарявано с ласки.

По онова време се считало, че съществува един единствен вроден език, еднакъв за всички народи и мъдреците разгорещено спорели по въпроса коя е тази обща „майка“ на общуването: по-голямата част клонели към еврейския, другите към гръцкия или латинския.

Затова императорът заповядал на няколко кърмачки да се грижат за група новородени при едно условие: не трябва да никога да гаят децата, нито да разговарят с тях.

Любопитството му било разочаровано. Всички новородени, лишени от ласки и галювни гуми, умрели преди още да могат да произнесат една едничка гума на предполагаемия „вроден“ език.

Едно жестоко, но убедително доказателство, че за да оцелеят, децата буквално имат нужда от ласки: гуми, милувки, целувки, прегръдки, „боричкания“.

„Малко близани мечета ...“

Французите имат един ефикасен израз, за да опишат децата, лишени от тези прояви на обич. Наричат ги *ours mal lèchè*, малко близани мечки, като се позовават на навика на майките мечки да ближат и заглаждат непрестанно малките си, които, без майчината слюнка, могат да останат сухи. Същото нещо би се случило и на човешките бебета, ако са лишени от ласки.

„Детето получава първите си усещания за удоволствие още в майчината утроба“, обяснява антропологът Десмонг Морис. *„Докато плодът се полюшва нежно между защитните стени на утробата, неговата нервна система в процес на формиране регистрира усещания за осезание, натиск и движение. Колкото повече се приближава моментът на раждането, обвинящата прегръдка на утробата става по-тясна и здрава.“*

Полюшвано от ритъма на майчините бели гро-

бове и от нежното полюляване, когато майката ходи, детето се радва на всички импулси, предавани му от тялото и веднага щом види светлината, се възползва от всяка възможност, за да се наслаждава жадно на усещанията, които светът му предоставя. Именно това специалистите наричат *детска сексуалност*.

КАКВО СЕ РАЗБИРА ПОД „ДЕТСКА СЕКСУАЛНОСТ“

Изразът „детска сексуалност“ може да предизвика раздрознение. Каква връзка може да има между това весело, объркано, невинно търсене на удоволствие и секса, както го разбираме ние, възрастните? Как може да се говори за сексуалност при едно току що родено дете?

Свикнали да свързваме сексуалността с гениталния контакт, често обект на табута, ограничения и порицания, се чувстваме неудобно само при мисълта, че идеята има нещо общо с мъничето, на което сме дали живот.

Психолозите не знаят вече какво да измислят с целия този секс. Нека оставим децата на мира! Имам 3 деца и 5 внука. Никога не сме говорили за тези неща, а израстнаха прекрасно!

Емилия, на 75 години

Възрастната госпожа няма никаква вина. Сексуалността не се ограничава до това, което с една груба дума сексолозите определят като гениталност или *„всичко онова, което е свързано с възпроизвеждането или с органите, определени за него“*.

Взаимно възпитание

„Детската сексуалност, както и тази на възрастните, е способност да се свързваш със себе си и с другите посредством участието на всички сетива, от зрението до обонянието, от осезанието до слуха“, отбелязва психоложката и сексоложка Алесандра Грациотин.

Тази книга има амбицията да предложи път, по който да разберем и да дадем израз на най-интимния свят на детето. От това как го прегръщаме, как разговаряме с него, как изразяваме чувствата си, то ще се научи да освобождава гамата от емоции, необходима за изразяване на цялата му жизнеспособност.

Това е взаимно възпитание. На наш ред от гумите и прегръдките на нашите деца можем да открием дълбоко в себе си цяло скрито съкровище от емоции.